

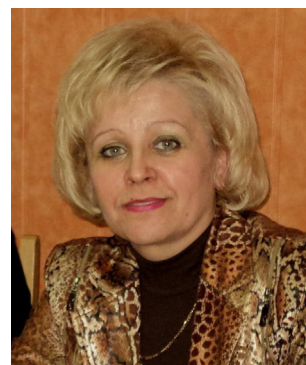
УДК 351.746:351.7

DOI <https://doi.org/10.32782/cuj-2026-2-13>**Кадала Віталій Віталійович**

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри господарсько-правових дисциплін
та економічної безпеки
Донецького державного університету внутрішніх справ
ORCID: 0000-0002-6868-948

Гузенко Олена Павлівна

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та публічного управління
Навчально-наукового інституту права та соціального менеджменту
Донецького державного університету внутрішніх справ
ORCID: 0000-0003-4002-2629

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ МАЛИМ І СЕРЕДНІМ БІЗНЕСОМ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Стаття є черговою спробою дослідити актуальні питання публічного управління малим та середнім бізнесом у сфері національної безпеки, встановити їх взаємозв'язок та визначити рольовий зміст в надзвичайних умовах розвитку економічного сектора країни. Надано авторську позицію щодо доцільності осучаснення принципів публічного управління малим та середнім бізнесом з урахуванням взаємозв'язку з національною безпекою. Обґрунтовано доцільність адаптації принципів пріоритету прав і свобод людини, законності та своєчасності виконання функціональних обов'язків відкритості та прозорості здійснення підприємницької діяльності представниками малого та середнього бізнесу з урахуванням якісних параметрів публічного контролю відповідно до законодавчої платформи України. Розкрито змістовність основних сегментів впливу публічного управління малим та середнім бізнесом на економічну безпеку країни. Аргументовано доцільність адаптації понятійної категорії «система публічного управління малим та середнім бізнесом у сфері національної безпеки», яку запропоновано розуміти як сукупність способів і прийомів здатних забезпечити дієвість та ефективність публічного управління малим та середнім бізнесом в надзвичайних умовах розвитку економічного сектору країни, на базі правових норм і стандартів, які містять заходи державного управління щодо нівелювання існуючих ризиків та загроз, з метою збереження національних інтересів та забезпечення і зміцнення встановленого рівня національної безпеки. Обґрунтовано доцільність адаптації запропоновано сутнісного змісту «системи публічного управління малим та середнім бізнесом у сфері національної безпеки» як понятійної категорії.

Ключові слова: публічне управління, малий бізнес, середній бізнес, національна безпека, принципи, економічна безпека, підприємницький сектор, загрози, економічний ризик, національні інтереси, безпекове середовище.

Kadala V. V., Guzenko O. P. Current issues of public management of small and medium-sized businesses in the field of national security

The article is another attempt to explore topical issues of public management of small and medium-sized businesses in the field of national security, establish their interconnection, and determine their role in the extraordinary conditions of the country's economic sector development. The author's position is presented on

the expediency of modernizing the principles of public administration of small and medium-sized businesses, taking into account their interconnection with national security. The expediency of adapting the principles of priority of human rights and freedoms, legality, and timeliness of performing functional duties of openness and transparency in business activities by representatives of small and medium-sized businesses, taking into account the qualitative parameters of public control in accordance with the legislative platform of Ukraine. The content of the main segments of the influence of public administration of small and medium-sized businesses on the economic security of the country is revealed. The expediency of adapting the conceptual category "system of public administration of small and medium-sized businesses in the field of national security" is argued, which is proposed to be understood as a set of methods and techniques capable of ensuring the effectiveness and efficiency of public administration of small and medium-sized businesses in the extraordinary conditions of the country's economic sector development, based on legal norms and standards that contain state management measures to mitigate existing risks and threats in order to preserve national interests and ensure and strengthen the established level of national security

The feasibility of adapting the proposed essential content of the "system of public administration of small and medium-sized businesses in the field of national security" as a conceptual category is justified.

Key words: public management, small business, medium-sized business, national security, principles, economic security, entrepreneurial sector, threats, economic risk, national interests, security environment.

Вступ. У складних умовах функціонування України актуальним для вирішення залишається питання публічного управління (далі – ПУ) малим і середнім бізнесом, які виступають доволі потужним носієм податкових надходжень до бюджетів різних рівнів. Водночас загострюється проблема забезпечення міцності національної безпеки (далі – НБ), котра сприяє створенню більш придатних умов для розвитку малого та середнього бізнес (далі – МСБ). Цілком зрозумілим є той факт, що вирішення зазначених проблем має відбуватися у сукупності на базі підходу системності з урахуванням існуючих воєнних викликів сьогодення. Підтвердженням зазначеної позиції слугує існування тісного взаємозв'язку між сферами ПУ МСБ та НБ. Очевидним є те, що ПУ МСБ виступає ключовим інструментом забезпечення НБ в питаннях реалізації державної політики, що захищає представників підприємницького сектору від наявних ризиків та загроз, котрі породженні затяжними активними воєнними діями в Україні. Окрім цього, ПУ МСБ охоплює управління на державному, регіональному та місцевому рівнях, тоді як НБ виступає результатом діяльності, спрямованої на захист від внутрішніх та зовнішніх загроз. Все окреслене підтверджує актуальність та сучасність обраного напрямку дослідження

Матеріали та методи. Протягом останніх років актуальність дослідження проблематичних аспектів ПУ МСБ та НБ значно зросла,

що пов'язане з прагненням наукової спільноти виявити та пояснити існуючі проблематичні аспекти та напрацювати певні напрямки їх вирішення. Результати наукових розробок українські вчені представили в формі монографічних та дисертаційних досліджень. Зазначена проблематика обиралася предметом обговорення на різних наукових дискусійних платформах. Означений науковий пошук знайшов відображення в працях українських вчених під різним кутом зору. Так, К.В. Бондаренко [1] досліджував питання правові основи публічного адміністрування національно-безпековою сферою в Україні. В свою чергу Д.А. Біленець, В.С. Веселий, К.А. Возняковська, Т.А. Латковська [2] предметом вивчення обрали національну безпеку України в реаліях масштабної військової агресії. Наразі Н. Балашова, В. Воротін, О. Домбровська, А. Іванов [3] звернулися до питання ПУ в контексті правових, організаційних та соціальних проблеми розвитку. Досліджували ключові теоретичні та практичні аспекти управління підприємствами в національній економіці України група вітчизняних вчених Н.М. Дащенко, Т.В. Лобунець, С.В. Мовчун, О.Р. Сидорак [4]. Однак, незважаючи на серйозну та ретельну увагу дослідників до означеної проблематики, низка її аспектів потребує подальшого вивчення та наукового обґрунтування.

Методологічні основи дослідження складають загальнонаукові методи, сучасні методи

пізнання, зокрема узагальнення, порівняння, описовий, а також логіко-семантичний та формально-логічний.

Мета статті полягає у визначенні ключових елементів ПУ МСБ в системі НБ, подальшим осучасненням змістовності сегментів, які виступають базою удосконалення існуючого взаємозв'язку між обраними сферами функціонування в реаліях сьогодення.

Результати. На сьогодні актуальними питаннями для вирішення в Україні, котра охоплена активними воєнними діями залишаються проблематичні аспекти в сфері тісної взаємодії двох змінних систем ПУ МСБ та НБ. Цей взаємозв'язок дозволяє для цілей нашого дослідження визначити зміст актуальних питань системи ПУ МСБ з урахуванням напрямів забезпечення НБ, враховуючи її етапи – усвідомлення національних інтересів, переосмислення рольового змісту кожної складової, наявних загроз та системи необхідного захисту, що сприятиме життєдіяльності українського суспільства.

Очевидним є те, що НБ є однією з функцій ПУ та сфери його проведення. Ми погоджуємося з позицією М.І. Лахижа та І.О. Кульчій [5] стосовно того, що «...сучасний підхід до НБ включає не лише військовий аспект, а й економічну, енергетичну, екологічну, гуманітарну, інформаційну безпеку, що перетинається з багатьма функціями державного управління». У нашому випадку головна увага буде сконцентрована на питаннях ПУ МСБ.

Важливо підкреслити, що правовий базис даного процесу має за основу законодавчі акти такі як: Закон України «Про національну безпеку України» [6] та Указ Президента України «Про Стратегію забезпечення державної безпеки» [7].

Вирішення актуальних проблем обраного предмету дослідження має відбуватися з урахуванням існуючих особливостей системи ПУ МСБ у сфері НБ. Йдеться про наявність таких сегментів як пріоритетність (державна політика спрямовується на забезпечення НБ в усіх її проявах, включно з економічною, інформаційною та кібербезпекою, у яких МСБ відіграє провідну роль), комплексність (ПУ охоплює

різні сфери безпеки, що вимагає узгоджених дій з боку державних органів для забезпечення захисту національних інтересів), структурний аналіз (систему забезпечення НБ доцільно розглядати як функціональну систему, що потребує системного підходу для ефективного ПУ МСБ) та адаптивність (система ПУ повинна бути гнучкою, щоб своєчасно реагувати на потенційні та реальні загрози, що постійно змінюються, а як наслідок з'являється реальна можливість зміцнення НБ).

Окрім цього, не слід нехтувати специфічними принципами ПУ МСБ, які потребують осучаснення в надзвичайних умовах розвитку України. Ми вважаємо до їх складу варто включити:

– по-перше, пріоритет прав і свобод людини, котра виступає в якості потенційного постачальника або покупця, тобто діяльність представників МСБ має узгоджуватися з конституційними правами та свободами громадян країни не залежно від статті та життєвих вподобань;

– по-друге, законності та своєчасності виконання функціональних обов'язків представниками кожної сторін підприємницької діяльності, що сприяє підвищенню дієвості та ефективності управлінських процесів;

– по-третє, відкритості та прозорості здійснення підприємницької діяльності представниками МСБ з урахуванням якісних параметрів публічного контролю відповідно до законодавчої платформи України

Враховання та дотримання запропонованих принципів ПУ МСБ нададуть можливість підвищити не лише якісний рівень управлінських циклів, їх дієвість, а й позитивно позначатися на збереженню рівня НБ. Водночас, в сучасних реаліях зміцнення НБ через вектор ПУ МСБ має відбуватися на базі принципу чіткого розмежування повноважень між суб'єктами ПУ на різних економічних рівнях, що забезпечить уникнення дублювання функціональних обов'язків, конфліктів та призведе до покращення результативності роботи.

Окрему увагу варто приділити переосмисленню рольового значення та сутнісного змісту процесу ПУ МСБ у сфері НБ. Враховуючи той факт, що ПУ МСБ відіграє ключову роль у

сфері забезпечення НБ через базові сегменти державного регулювання, координації та контролю, з урахуванням заходів стимулювання участі в обороно-промисловому комплексі та інших секторах, що стосуються національних інтересів, доцільно більш детально зупинитися на аспектах впливу та взаємозв'язку між ними (табл. 1).

Усі визначені сегменти впливу ПУ МСБ на зміцнення НБ підкреслюють існування тісного взаємозв'язку, котрий вказує на необхідність впровадження комплексного підходу до вирішення існуючих проблематичних аспектів. Наразі стоїть питання визначення змістовності системи ПУ МСБ у сфері НБ в контексті понятійної категорії.

З цією метою варто більш детально зупинитися на визначенні системи ПУ МСБ та системи НБ. На першому етапі варто звернутися до існуючих наукових позицій стосовно змістовності понятійної категорії «публічне управління». Єдина наукова позиція відсутня, її тлумачення відбувається під різним кутом зору: як діяльність органів державного управління, органів місцевого самоврядування, представників приватного сектору та інститутів громадянського суспільства в межах

визначених законом повноважень і функціональних обов'язків щодо формування та реалізації управлінських рішень суспільного значення, політики розвитку держави та її адміністративно-територіальних одиниць [8, с. 144]; як практичний, організуючий і регулюючий вплив органів публічної влади на суспільну і приватну життєдіяльність людей з метою її впорядкування, збереження або перетворення, що спирається на силу публічної влади [9, с. 4]; як системний аналіз сукупності взаємопов'язаних та взаємозумовлених управлінських явищ, які є наслідком діяльності суб'єктів управління, спрямованих на реалізацію їх намірів [10, с. 117]; як галузь практики та теорії, яка є ключовою для публічного адміністрування та зосереджена на внутрішній діяльності державних установ, зокрема на вирішенні таких управлінських питань, як контроль, керівництво, планування, організаційне забезпечення, забезпечення інформаційними технологіями, управління персоналом, та оцінка ефективності.

За результатами проведених досліджень, ми дійшли висновку, що в надзвичайних умовах розвитку економічного сектору країни сутність публічного управління полягає в наступному

Таблиця 1

Основні сегменти впливу ПУ МСБ на НБ України*

Назва сегменту	Характеристика сегменту впливу ПУ МСБ на НБ України
Економічна безпека (ЕБ)	Держава через ПУ створює умови для стабільного розвитку економіки, захищає внутрішній ринок та забезпечує різні види ЕБ, що є основою економічної стійкості та зміцнення НБ.
Оборонно-промисловий комплекс (ОПК)	ПУ залучає МСБ до ОПК, забезпечуючи державу озброєнням та військовою технікою, що сприяє посиленню та збереженню встановленого рівня НБ.
Науково-технологічна безпека (НТБ)	ПУ стимулює наукові дослідження та інновації, що сприяють розвитку нових технологій, які є важливими для НБ та збереження національних інтересів країни.
Інформаційна безпека (ІБ)	ПУ впроваджує заходи щодо захисту інформаційних систем та критичної інфраструктури від кіберзагроз представників МСБ, що посилює ІБ та зміцнює НБ.
Механізм ПУ МСБ	
1. Законодавче регулювання	Держава розробляє, встановлює та затверджує правові норми та стандарти, які регулюють ПУ МСБ з урахуванням збереження національних інтересів та зміцнення як ЕБ, так і НБ країни
2. Державне замовлення	Держава розміщує замовлення на виробництво товарів та послуг представниками МСБ, що є важливими для забезпечення дієвості ПУ та зміцнення НБ.
3. Субсидії та податкові пільги	Держава надає фінансову підтримку МСБ, які працюють у стратегічно важливих для НБ сферах на базі контролю ПУ.
4. Координація	Держава координує ПУ МСБ, що займаються забезпеченням НБ, забезпечуючи їхню взаємодію.

Примітка: * – авторська розробка.

«...сукупність способів і прийомів проведення управлінських циклів, у межах внутрішньої діяльності державних установ, які здатні забезпечити процес досягнення національних інтересів та цілей за рахунок організації діяльності суб'єктів публічної сфери, представників широкої громадськості та окремих громадських організацій, з метою досягнення результатів у сфері задоволення потреб життєдіяльності всіх громадян суспільства, котре знаходиться у надзвичайних умовах розвитку» [11, с. 52].

Слід зазначити у більшості випадків науковці понятійну категорію «ПУ МСБ» як діяльність органів влади, яка регулює та контролює бізнес-процеси МСБ, що впливає на суспільну та приватну життєдіяльність людей з метою її впорядкування, збереження або перетворення. Водночас звертається увага на той факт, що ПУ спрямоване на врегулювання діяльності МСБ згідно з державними правовими нормами, стандартами та цілями.

Натомість, система НБ визначається як сукупність взаємопов'язаних елементів (державних органів, організацій, ресурсів), яка забезпечує захист життєво важливих інтересів держави, суспільства та особистості від внутрішніх і зовнішніх загроз, яка має за мету захистити суверенітет, територіальну цілісність, демократичний лад та інші національні інтереси.

Такі загальні підходи фактично доводять доцільність уточнення змістовності понятійної категорії «система ПУ МСБ у сфері НБ». З нашої точки зору, сутнісний зміст понятійної категорії варто визначати як сукупність способів і прийомів здатних забезпечити дієвість та ефективність ПУ МСБ в надзвичайних умовах розвитку економічного сектору країни, на базі правових норм і стандартів, які містять заходи державного управління щодо нівелювання існуючих ризиків та загроз, з метою збереження національних інтересів та забезпечення і зміцнення встановленого рівня НБ. Перевагами зазначеного підходу до визначення сутнісного змісту понятійної категорії «система ПУ МСБ у сфері НБ», виступають: включення сукупності способів і прийомів ПУ МСБ забезпечує право вибору

найбільш вдалих методичних підходів, які здатні забезпечити дієвість та ефективність управлінських рішень в надзвичайних умовах розвитку країни; окреслення обов'язкового використання правової площини щодо заходів державного управління в контексті нівелювання існуючих ризиків та загроз, свідчить про державно-правовий аспект вирішення проблематичних аспектів представників МСБ з позиції ПУ; визначення основної мети стосовно збереження національних інтересів та забезпечення і зміцнення встановленого рівня НБ розкриває тісний взаємозв'язок між ПУ МСБ та НБ країни.

Висновки. На підставі вищевикладеного доцільно зробити ряд висновків. По-перше, в надзвичайних умовах розвитку економічного сектору України загострюється питання переосмислення рольового значення, сутнісного змісту та принципів системи ПУ МСБ в сфері НБ. По-друге, актуальним питанням для вирішення стало осучаснення пакету принципів ПУ МСБ, до складу яких запропоновано включити наступні принципи: пріоритету прав і свобод людини, законності та своєчасності виконання функціональних обов'язків, уповноваженими особами та принцип відкритості та прозорості здійснення підприємницької діяльності. По-третє, основними сегментами впливу ПУ МСБ на НБ України виступають економічна безпека, оборонно-промисловий комплекс, науково-технологічна та інформаційна безпека з урахуванням складових механізму ПУ МСБ. По-четверте, в умовах сьогодення система ПУ МСБ у сфері НБ потребує осучаснення в контексті сутнісного змісту як понятійної категорії, що надасть можливість приймати більш виважені пріоритетні рішення націленні на покращення механізму ПУ МСБ та на зміцнення ЕБ країни, яка воює. По-п'яте, представлено авторське бачення змісту системи ПУ МСБ у сфері НБ аргументоване та свідчить про необхідність адаптації на різних управлінських економічних рівнях в сучасних реаліях.

Подальшим напрямом дослідження виступає вивчення напрямків зміцнення НБ на базі введення моніторингової складової до системи ПУ МСБ у майбутньому.

Література

1. Бондаренко К.В. Правові основи публічного адміністрування національно-безпековою сферою в Україні: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2020. 43 с.
2. Національна безпека України в реаліях масштабної військової агресії: колективна монографія / за заг. ред. К.А. Возняковської. Чернівці, 2024. 420 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/28467>
3. Публічне управління: правові, організаційні та соціальні проблеми розвитку : колективна монографія / за наук. ред. проф. М. І. Лахижі, доц. Я. В. Качан та доц. В. Б. Сухомлина. Київ, 2025. 232с. URL: https://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PoltNTU/19351/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BB_%20%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%202025%20%D0%90%D0%9F%D0%A1%D0%92%D0%A2_7-18.pdf
4. Управління підприємствами в національній економіці України: теоретичні та практичні аспекти : колективна монографія / Н.М.Дашенко, Т.В.Лобунець, С.В.Мовчун, О.Р.Сидорак та ін. Полтава : ПП «Астрая», 2025. 156 с. URL: <https://www.economics.in.ua/2025/07/23.html>
5. Лахижа М.І., Кульчий І.О. Вузлові напрями публічного управління та адміністрування у сфері національної безпеки України: питання класифікації. Економіка і регіон. 2025. № 2 (97). DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2025.2\(97\).3781](https://doi.org/10.26906/EiR.2025.2(97).3781)
6. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 р. № 2469. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19> (дата звернення: 24.03.2026).
7. Про Стратегію забезпечення державної безпеки : Указ Президента України від 16.02.2022 р. № 56/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0088525-21#Text> (дата звернення: 25.03.2026).
8. Публічне управління: термінологічний словник / уклад.: В.С. Куйбіда, М.М. Білинська, О.М. Петрос та ін. ; за заг. ред. В.С. Куйбіди, М.М. Білинської, О.М. Петрос. Київ : НАДУ, 2018. 224 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/items/bf44631d-7014-4bd8-adf2-1aa0105ccab>
9. Кравченко С.О. Основи публічного управління: конспект лекцій Київ : Таврійський національний університет ім. В.І. Вернадського, 2018. 54 с. URL: <https://tnu.edu.ua/sites/default/files/normativbasa/osnpulek.pdf>
10. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України : підручник / Г.П. Ситник, М.Г. Орел ; за ред. Г.П. Ситника. Київ : Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 372. URL: <https://ipacs.knu.ua/pages/dop/336/files/7148e643-1410-42f1-a6b6-f4cf15aeb638.pdf>
11. Кадала В.В., Гузенко О.П., Механізми публічного управління: наукові позиції та осучаснення змісту в умовах сьогодення. Центральноукраїнський вісник права та публічного управління. 2025. Вип. №1(9). С. 49-55. DOI: <https://doi.org/10.32782/cuj-2025-1-6>

References

1. Bondarenko, K.V. (2020) *Pravovi osnovy publichnoho administruvannia natsionalno-bezpekovoioi sferoioi v Ukraini* [Legal foundations of public administration in the national security sphere in Ukraine]. avtoref. dys. ... dokt. yuryd. nauk. 12.00.07. [in Ukrainian].
2. *Natsionalna bezpeka Ukrainy v realiakh masshtabnoi viiskovoi ahresii: kolektyvna monohrafiia* [National Security of Ukraine in the Context of Large-Scale Military Aggression] (2024). Chernivtsi. URL: <https://hdl.handle.net/11300/28467> [in Ukrainian].
3. *Publichne upravlinnia: pravovi, orhanizatsiini ta sotsialni problemy rozvytku: kolektyvna monohrafiia* [Public Administration: Legal, Organizational, and Social Problems of Development] / za nauk. red. prof. M. I. Lakhyzhi; dots. Ya. V. Kachan ta dots. V. B. Sukhomlyna (2025). Kyiv. URL: https://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PoltNTU/19351/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BB_%20%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%202025%20%D0%90%D0%9F%D0%A1%D0%92%D0%A2_7-18.pdf [in Ukrainian].
4. *Upravlinnia pidpriemstvamy v natsionalnii ekonomitsi Ukrainy: teoretychni ta praktychni aspekty: kolektyvna monohrafiia* [Enterprise management in the national economy of Ukraine: theoretical and practical aspects]. (2025). Poltava: PP "Astraiia". URL: <https://www.economics.in.ua/2025/07/23.html> [in Ukrainian].
5. Lakhyzha, M.I., Kulchii, I.O. (2025). *Vuzlovi napriamy publichnoho upravlinnia ta administruvannia u sferi natsionalnoi bezpeky Ukrainy: pytannia klasyfikatsii* [Key areas of public management and administration in the field of national security of Ukraine: classification issues]. *Ekonomika i rehion*. № 2 (97). DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2025.2\(97\).3781](https://doi.org/10.26906/EiR.2025.2(97).3781) [in Ukrainian].
6. *Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy* [On National Security of Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 21.06.2018 r. № 2469. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19> (data zvernennia: 24.03.2026). [in Ukrainian].
7. *Pro Stratehiiu zabezpechennia derzhavnoi bezpeky* [On the Strategy for Ensuring State Security]: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 16.02.2022 r. № 56/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0088525-21#Text> (data zvernennia: 25.03.2026). [in Ukrainian].

8. Kuibida, V.S., Bilynska, M.M., Petroie, O.M. (2018). Publichne upravlinnia: terminol. slov. [Public Administration: Terminology Dictionary] / uklad. za zah. red. V.S. Kuibidy, M.M. Bilynskoi, O.M. Petroie. Kyiv: NADU. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/items/bf44631d-7014-4bd8-adf2-1aa0105ccacb> [in Ukrainian].

9. Kravchenko, S.O. (2018). Osnovy publichnoho upravlinnia [Fundamentals of Public Administration]: konsp. lekts. Kyiv: Tavriiskyi natsionalnyi universytet im. V.I. Vernadskoho. URL: <https://tnu.edu.ua/sites/default/files/normativbasa/osnpulek.pdf> [in Ukrainian].

10. Sytnyk, H.P., Orel, M.H. (2021). Natsionalna bezpeka v konteksti yevropeiskoi intehratsii Ukrainy [National Security in the Context of Ukraine's European Integration]: pidruchnyk / za red. H.P. Sytnyka. Kyiv: Mizhrehionalna Akademiia upravlinnia personalom. URL: <https://ipacs.knu.ua/pages/dop/336/files/7148e643-1410-42f1-a6b6-f4cf15aeb638.pdf> [in Ukrainian].

11. Kadala, V.V., Huzenko, O.P. (2025). Mekhanizmy publichnoho upravlinnia: naukovi pozytsii ta osuchasnennia zmistu v umovakh sohodennia [Mechanisms of public administration: scientific positions and modernization of content in today's conditions]. *Tsentralkoukrainskyi visnyk prava ta publichnoho upravlinnia*. Vyp. № 1(9). S. 49–55. DOI <https://doi.org/10.32782/cuj-2025-1-6> [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 08.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 05.05.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.05.2026